

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพปัจจุบันของการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพนักวิจัยของตนเองของครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเปรียบเทียบระดับการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพนักวิจัยของตนเองของครุศาสตร์มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาต่างภาควิชากัน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2526 และ 2527 ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2526 ถึงวันที่ 2 มีนาคม 2528 จำนวน 379 คน คิดเป็นร้อยละ 61.82 ของกลุ่มประชากรซึ่งเป็นครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2526 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2528 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสำรวจสมรรถภาพนักวิจัยไปทางไปรษณีย์ ใ้ได้รับกลับคืนมาเป็นแบบสำรวจที่สมบูรณ์คือตอบครบทุกข้อ คิดเป็นร้อยละ 69.65 ของแบบสำรวจที่ส่งไป และเป็นร้อยละ 43.06 ของกลุ่มประชากร การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติมัชฌิมฐาน พิสัยระหว่างควอไทล์ และการทดสอบความแตกต่างของค่ามัชฌิมฐานในการรับรู้สมรรถภาพนักวิจัยของครุศาสตร์มหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากภาควิชาที่ต่างกัน ด้วยวิธีการทดสอบของครัสคาล-วอลลิส (Kruskal - Wallis Test) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอช เอ็ก (SPSS^x) และเมื่อพบความแตกต่างมีนัยสำคัญในการทดสอบภายหลัง ได้ดำเนินการทดสอบภายหลังด้วยวิธีการทดสอบภายหลังตามแบบของ Marascuilo และ McSweeney โดยใช้โปรแกรมภาษาไพธอน ข้อค้นพบที่ได้มีดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการรับรู้สมรรถภาพนักวิจัยของครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.1 การรับรู้สมรรถภาพนักวิจัยด้านจิตอาารมณ์

กลุ่มครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่ามีสมรรถภาพนักวิจัยด้านจิตอาารมณ์โดยส่วนรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายสมรรถภาพพบว่า ในสมรรถภาพนักวิจัยด้านจิตอาารมณ์ทั้ง 21 รายการ มหาบัณฑิต-

ครุศาสตร์รับรู้ตัวอย่างสอดคล้องกันว่ามีสมรรถภาพรายการเหล่านี้อยู่ในระดับสูงมากอยู่
3 รายการ คือ

- (2) เติมใจส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย
- (19) ไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับของกลุ่มตัวอย่าง
- (21) ไม่อ้างความคิดของผู้อื่นว่าเป็นของตน

และมี 18 รายการที่กลุ่มครุศาสตร์มหาบัณฑิตรับรู้ตัวอย่างสอดคล้องกันว่ามีสมรรถภาพ
รายการเหล่านี้อยู่ในระดับสูง คือ

- (1) ตระหนักในความสำคัญและคุณค่าของการวิจัย
- (3) มีศรัทธาต่อการวิจัย
- (4) มีเหตุผล
- (5) ไม่เชื่อสิ่งใ้ง่าย ๆ
- (6) กล้าวิพากษ์วิจารณ์เรื่องต่าง ๆ ค้ำยันหลักเหตุผล
- (7) ช่างสังเกตอย่างมีระบบ
- (8) ยอมรับฟังความคิดเห็นและคำวิจารณ์ของผู้อื่น
- (9) ซื่อสัตย์และมีน้ำใจเป็นกลางไม่อคติ
- (10) มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาข้อเท็จจริงเพื่ออธิบาย

ข้อปัญหา

- (11) มีความอยากรู้อยากเห็น
- (12) มีความรับผิดชอบต่อผลสำเร็จของงาน
- (13) มีความตั้งใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ทำอะไรต้องให้สำเร็จ)
- (14) ชอบศึกษาค้นคว้าทดลองอยู่เสมอ
- (15) มีความคิดอิสระ (เป็นของตนเอง) ริเริ่มและสร้างสรรค์
- (16) นิยมใช้สารสนเทศ (Information) เป็นพื้นฐานในการ

ทัศนใจ

- (17) มีความละเอียดรอบคอบ ทำงานเป็นระบบ
- (18) ไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชนของกลุ่มตัวอย่าง
- (20) ไม่บิดเบือนข้อมูลที่รวบรวมมาได้ เพื่อให้สนับสนุนผลการวิจัย

ที่ตนคาดหวังไว้

1.2 การรับรู้สมรรถภาพนักวิจัยด้านความรู้ความสามารถ

กลุ่มครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รับรู้อย่างสอดคล้องกันว่ามีสมรรถภาพนักวิจัยด้านความรู้ความสามารถโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกสมรรถภาพนักวิจัยด้านความรู้ความสามารถเป็นรายด้าน พบว่า จากสมรรถภาพทั้งสิ้น 4 ด้านเป็นสมรรถภาพที่ครุศาสตร์มหาบัณฑิตรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่ามีสมรรถภาพด้านเหล่านี้อยู่ในระดับสูงอยู่ 2 ด้าน คือ

(2) ด้านความรู้ความสามารถในเนื้อหาสาระที่วิจัย

(4) ด้านความรู้ความสามารถในการวางแผนดำเนินการและ

ประเมินโครงการวิจัย

และอีก 2 ด้าน ครุศาสตร์มหาบัณฑิตรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่ามีสมรรถภาพด้านเหล่านี้อยู่ในระดับปานกลาง คือ

(1) ด้านความรู้ความสามารถในเนื้อหาสาระที่เป็นพื้นฐานเพื่อการ

วิจัย

(3) ด้านความรู้ความสามารถในระยะเบิยบวิธีวิจัย

และเมื่อวิเคราะห์ในรายละเอียดคือ แยกเป็นรายสมรรถภาพพบว่าในสมรรถภาพทั้งสิ้น 30 รายการ เป็นสมรรถภาพที่ครุศาสตร์มหาบัณฑิตรับรู้อย่างสอดคล้องกันว่ามีอยู่ในระดับสูง รวม 18 รายการ ซึ่งเป็นรายการในสมรรถภาพด้านความรู้ความสามารถ 3 ด้านด้วยกัน คือ

(2) ด้านความรู้ความสามารถในเนื้อหาสาระที่วิจัย มีอยู่ 3 รายการ

คือ

(2.1) มีความรู้ในเนื้อหาสาระที่จะทำการวิจัย

(2.2) มีความสามารถทำความเข้าใจในปัญหา หรือเรื่อง-

ราวที่ข้องการวิจัยได้

(2.3) มีความสามารถในการใช้ระบบสารสนเทศ และ

ห้องสมุดเพื่อการวิจัยได้

(3) คำนวณความรู้ความสามารถในระเบียบวิธีวิจัย มีอยู่ 12

รายการ คือ

- (3.1) สามารถระบุนัยแฝง (implication) จากผลการวิจัย หรือประสบการณ์ที่มาก่อนได้
- (3.2) สามารถระบุ จำแนก และจัดระเบียบปัญหาในการวิจัยได้
- (3.4) สามารถกำหนดขอบเขตของการวิจัยได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
- (3.5) สามารถกำหนดเงื่อนไขของการวิจัยได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
- (3.6) สามารถเชื่อมโยงหัวข้อการวิจัย วัตถุประสงค์ วิธีการวิจัย และการสรุปผลการวิจัยให้สอดคล้องกันอย่างรัดกุมและมีเอกภาพ
- (3.7) สามารถกำหนดวัตถุประสงค์ และ/หรือ สมมุติฐานในการวิจัยได้
- (3.8) สามารถระบุข้อมูลที่จำเป็นในการตอบคำถามเชิงวิจัย และทดสอบสมมุติฐานได้
- (3.9) สามารถเลือกแบบวิจัยเพื่อตอบคำถามเชิงวิจัยและทดสอบสมมุติฐานได้
- (3.11) สามารถระบุประชากรในการวิจัย และ/หรือ เลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรได้อย่างเหมาะสม
- (3.13) สามารถใช้วิธีการที่เหมาะสมในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- (3.16) สามารถลงข้อสรุปจากผลการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายผลการวิจัยได้อย่างเหมาะสม
- (3.18) มีความสามารถในการใช้ระเบียบวิธีวิจัย

(4) คำนวณความรู้ความสามารถในการวางแผนดำเนินการและประเมินโครงการวิจัยมีอยู่ 3 รายการ คือ

(4.1) สามารถวางแผนงานวิจัยได้

(4.2) สามารถดำเนินงานวิจัยได้

(4.3) สามารถประเมินงานวิจัยได้

มี 10 รายการที่ครุศาสตรมหาบัณฑิตได้รับรู้อย่างสอดคล้องกันว่ามีสมรรถภาพรายการเหล่านี้ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นรายการในสมรรถภาพด้านความรู้ความสามารถ 2 ด้าน คือ

(1) ด้านความรู้ความสามารถในเนื้อหาสาระที่เป็นพื้นฐานเพื่อการวิจัย มีอยู่ 4 รายการ คือ

(1.1) มีความรู้ความสามารถด้านปรัชญา และตรรกศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของการวิจัย

(1.2) มีความรู้ความสามารถด้านคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของการวิจัย

(1.4) มีความรู้ความสามารถด้านพฤติกรรมศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของการวิจัย

(1.5) มีความรู้ความสามารถในด้านการบริหารและการจัดการ

(3) ด้านความรู้ความสามารถในระยะเบี่ยงวิธีวิจัย มีอยู่ 6 รายการ คือ

(3.3) สามารถตั้งคำถามเชิงวิจัยได้อย่างชัดเจนรัดกุมและเหมาะสม

(3.10) สามารถประยุกต์ใช้แบบวิจัยตลอดจนออกแบบวิจัยได้อย่างเหมาะสมกับปัญหา

(3.12) สามารถเลือกและพัฒนาเทคนิคและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างเหมาะสม

(3.14) สามารถเลือกและใช้เทคนิคการวิเคราะห์ทางสถิติได้อย่างเหมาะสม

(3.17) สามารถรายงานผลการวิจัย ตลอดจนนัยแฝง (implication) ได้อย่างเหมาะสม

(3.19) มีศักยภาพในการสร้างระเบียบวิธีวิจัยใหม่

และมี 2 รายการที่ครุศาสตรมหาบัณฑิตรับรู้ว่ามียู่ในระดับต่ำ คือ (1.3) มีความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ที่เป็นพื้นฐานของการวิจัย สำหรับรายการนี้อยู่ในค่านความรู้ความสามารถในเนื้อหาสาระที่เป็นพื้นฐานเพื่อการวิจัยและกลุ่มตัวอย่างรับรู้รายการนี้อย่างสอดคล้องกัน และ (3.15) สามารถใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และ เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์ได้ รายการนี้อยู่ในค่านความรู้ความสามารถในระเบียบวิธีวิจัยโดยกลุ่มตัวอย่างรับรู้รายการนี้อย่างไม่สอดคล้องกัน

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ การรับรู้สมรรถภาพนักวิจัยของครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่สำเร็จการศึกษาจากต่างภาควิชากัน

2.1 การรับรู้สมรรถภาพนักวิจัยด้านจิตอาารมณ์

กลุ่มครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่สำเร็จการศึกษาจากต่างภาควิชากัน รับรู้ว่าสมรรถภาพนักวิจัยด้านจิตอาารมณ์โดยส่วนรวมแตกต่างกัน แต่ไม่แตกต่างกันอย่างชัดเจนเป็นรายคู่ระหว่างภาควิชา เมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายสมรรถภาพ ปรากฏว่า สมรรถภาพที่พบความแตกต่างในการทดสอบภายใต้ 4 รายการคือ

(3) มีศรัทธาต่อการวิจัย

(7) ช่างสังเกตอย่างมีระบบ

(10) มีความกระตือรือร้นในการแสวงหาข้อเท็จจริงเพื่ออธิบายข้อ

ปัญหา

(16) นิยมใช้สารสนเทศ (Information) เป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ แต่ไม่พบความแตกต่างของมัชฌิมฐานเป็นรายคู่ระหว่างภาควิชาของสมรรถภาพเหล่านี้

2.2 การรับรู้สมรรถภาพนักวิจัยด้านความรู้ความสามารถ

กลุ่มครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่สำเร็จการศึกษาจากต่างภาควิชากันรับรู้ว่าสมรรถภาพด้านนี้โดยส่วนรวมแตกต่างกัน แต่ไม่แตกต่างกันอย่างชัดเจนเป็นรายคู่ระหว่างภาควิชา เมื่อวิเคราะห์แยกเป็นรายด้าน ปรากฏว่า สมรรถภาพด้านที่พบความแตกต่างในการทดสอบภายใต้แรก มี 3 ด้าน คือ

(1) คำนวณความรู้ความสามารถในเนื้อหาสาระที่เป็นพื้นฐานเพื่อ
การวิจัย

(2) คำนวณความรู้ความสามารถในเนื้อหาสาระที่วิจัย

(3) คำนวณความรู้ความสามารถในระเบียบวิธีวิจัย

ส่วน (4) คำนวณความรู้ความสามารถในการวางแผนดำเนินการและประเมินโครงการวิจัย
นั้นไม่พบความแตกต่าง และเมื่อนำสมรรถภาพทั้ง 3 ด้านข้างต้นไปทดสอบภายหลังเป็น
รายคู่ระหว่างภาควิชา ปรากฏว่า สมรรถภาพด้านที่พบความแตกต่างของมัชฌิมฐานอย่าง
ชัดเจนเป็นรายคู่ระหว่างภาควิชา มีเพียงด้านเดียวคือ (1) คำนวณความรู้ความสามารถ
ในเนื้อหาสาระที่เป็นพื้นฐานเพื่อการวิจัย โดยพบว่า มหาวิทยาลัยศึกษาศาสตร์ศึกษาศาสตร์
รับรู้ว่า มีสมรรถภาพด้านนี้อยู่ในระดับที่สูงกว่าการรับรู้ของมหาวิทยาลัยศึกษาศาสตร์ศึกษา

เมื่อวิเคราะห์แยกแต่ละรายการ ปรากฏว่า จากสมรรถภาพทั้งสิ้น
30 รายการ พบความแตกต่างในการทดสอบภายหลังแรก 9 รายการ ซึ่งเป็นการรับรู้
สมรรถภาพจากสมรรถภาพนักวิจัยคำนวณความรู้ความสามารถ 3 ด้านด้วยกัน คือ

(1) คำนวณความรู้ความสามารถในเนื้อหาสาระที่เป็นพื้นฐานเพื่อการ
วิจัย 3 รายการ คือ

(1.2) มีความรู้ความสามารถด้านคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐาน
ของการวิจัย

(1.3) มีความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ที่เป็นพื้นฐาน
ของการวิจัย

(1.5) มีความรู้ความสามารถในด้านการบริหารและการจัดการ

(2) คำนวณความรู้ความสามารถในเนื้อหาสาระที่วิจัย 1 รายการ คือ

(2.1) มีความรู้ในเนื้อหาสาระที่จะทำการวิจัย

(3) คำนวณความรู้ความสามารถในระเบียบวิธีวิจัย 5 รายการ คือ

(3.4) สามารถกำหนดขอบเขตของการวิจัยได้อย่างถูกต้อง

และชัดเจน

(3.5) สามารถกำหนดเงื่อนไขของการวิจัยได้อย่างถูกต้อง

และรัดกุม

(3.12) สามารถเลือกและพัฒนาเทคนิคและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างเหมาะสม

(3.15) สามารถใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์ได้

(3.18) มีความสามารถในการใช้ระเบียบวิธีวิจัย

แต่เมื่อนำไปทดสอบภายหลังเป็นรายคู่ระหว่างภาควิชา ปรากฏว่า พบความแตกต่างของมัชฌมฐานอย่างชัดเจนเป็นรายคู่ ระหว่างภาควิชาเพียง 4 รายการ จากการรับรู้สมรรถภาพนักวิจัยด้านความรู้ความสามารถ 2 ด้านด้วยกัน คือ

(1) ด้านความรู้ความสามารถในเนื้อหาสาระที่เป็นพื้นฐานเพื่อการวิจัย 3 รายการ คือ

(1.2) มีความรู้ความสามารถด้านคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของการวิจัย มหาวิทยาลัยภาควิชาวิจัยการศึกษา สาขาวิจัยการศึกษา สถิติการศึกษาและการวัดและประเมินผลการศึกษา รับรู้ว่ามีสมรรถภาพรายการนี้สูงกว่าการรับรู้ของมหาวิทยาลัยภาควิชาประถมศึกษา

(1.3) มีความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ที่เป็นพื้นฐานของการวิจัย มหาวิทยาลัยภาควิชาวิจัยการศึกษา สาขาวิจัยการศึกษาสถิติการศึกษาและการวัดและประเมินผลการศึกษา รับรู้ว่ามีสมรรถภาพรายการนี้สูงกว่าการรับรู้ของมหาวิทยาลัยภาควิชาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

(1.5) มีความรู้ความสามารถด้านบริหารและการจัดการ มหาวิทยาลัยภาควิชาบริหาร การศึกษาและมหาวิทยาลัยภาควิชาพยาบาลศึกษา รับรู้ว่ามีสมรรถภาพรายการนี้สูงกว่าการรับรู้ของมหาวิทยาลัยภาควิชาวิจัยการศึกษา สาขาวิจัยการศึกษา สถิติการศึกษา และการวัดและประเมินผลการศึกษา และมหาวิทยาลัยวิชามัธยมศึกษา

(3) ด้านความรู้ความสามารถในระเบียบวิธีวิจัย 1 รายการ คือ

(3.15) มีความสามารถที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์ได้ มหาวิทยาลัยภาควิชาวิจัยการศึกษา สาขาวิจัยการศึกษา สถิติการศึกษา และการวัดและประเมินผลการศึกษา รับรู้ว่ามีสมรรถภาพรายการนี้สูงกว่าการรับรู้ของมหาวิทยาลัยภาควิชาประถมศึกษา มัธยมศึกษา และพลศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า ครูศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระบุว่าสมรรถภาพนักวิจัยด้านจิตอากรมณ์โดยรวมอยู่ในระดับสูง และราย-สมรรถภาพอยู่ในระดับตั้งแต่สูงขึ้นไป ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจาก มหาบัณฑิตเอง มี ภูมิหลังเป็นนักวิชาการ ครูหรืออาจารย์ ซึ่งลักษณะของรายการที่วัดสมรรถภาพ นักวิจัยด้านจิตอากรมณ์มีลักษณะเป็นคุณลักษณะที่ดีของนักวิชาการ ครูหรืออาจารย์เช่นกัน ประกอบกับมหาบัณฑิตเหล่านี้ได้มีผลสัมฤทธิ์ทางการวิจัยมาแล้วทุกคนลักษณะดังกล่าวจึง อาจได้รับการเพิ่มเติมจากหลักสูตร เพราะในหลักสูตรครูศาสตรมหาบัณฑิตทุกสาขา วิชาได้บรรจุการสอนเกี่ยวกับสมรรถภาพดังกล่าวในรายวิชาทางวิจัยการศึกษา และ รายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทางการศึกษาไว้ทั้งส่วนที่เป็นรายวิชาบังคับและรายวิชา-เลือก โดยเฉพาะในวิชามูลฐานการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นวิชาบังคับของ ทุกสาขาวิชาได้สอนเนื้อหาความรู้ยาบรรณของนักวิจัยไว้อย่างชัดเจน (Chulalongkorn University 1984 : 185-190) และนิสิตบัณฑิตทุกคนยกเว้นนิสิตบัณฑิตบางคน ในภาควิชาบริหารการศึกษา จะต้องทำวิทยานิพนธ์เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ซึ่ง ในการทำวิทยานิพนธ์นี้ มหาบัณฑิตต้องมีการทำงานที่ละเอียด รอบคอบ และเป็น ระบบ มีการศึกษาค้นคว้า มีความรับผิดชอบต่อผลสำเร็จของงาน มีการลงเชิงอรอด และหาเหตุผลมายืนยันในสิ่งที่ต้องการกล่าวอ้าง มีการใช้สารสนเทศประกอบการตัดสินใจ มีการอภิปรายผลการวิจัยตามข้อค้นพบด้วยการใช้เหตุผล เป็นต้น สิ่งเหล่านี้มีส่วนช่วยเสริมสมรรถภาพนักวิจัยด้านจิตอากรมณ์ จึงทำให้ครูศาสตรมหาบัณฑิตระบุว่าตนมี สมรรถภาพทางค่านนี้สูง นอกจากนี้แล้วสภาพบรรยากาศภายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เน้นการวิจัย โดยให้ความสำคัญทัดเทียมกับการผลิตบัณฑิต และบรรยากาศภายใน คณะครุศาสตร์ที่เน้นและให้ความสำคัญกับการวิจัยทัดเทียมกับการสอน โดยเฉพาะการ วิจัยทางการศึกษา โดยมีโครงการทางฝ่ายวิจัยช่วยสนับสนุนและส่งเสริมทางค่านวิจัย มีศูนย์บริการงานวิจัยทางครุศาสตร์ และมีทุนวิจัยให้ทั้งกับคณาจารย์และนิสิตบัณฑิต มีผล ให้อาจารย์ภายในคณะผลิตผลงานออกมาเป็นจำนวนมาก เฉพาะในปี 2526 มีจำนวนทุน วิจัยต่าง ๆ ถึง 670,480 บาท การตื่นตัวทางค่านการวิจัยการศึกษาของอาจารย์ภายใน คณะช่วยกระตุ้นให้นิสิตบัณฑิตเต็มใจส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย ดังนั้นสภาพ

บรรยากาศภายในมหาวิทยาลัยและภายในคณะจึงอาจมีส่วนทำให้มหาวิทยาลัยที่รับรู้ว่ามีสมรรถภาพทางด้านจิตอากรมณ์อยู่ในระดับสูงด้วย

จากบทความเรื่อง จรรยาบรรณสำหรับนักวิจัยของ ภราดาประทีป ม. โกมลมาศ (2529 : 16-21) ที่ได้ยกตัวอย่างนักวิจัยที่ประพฤติตนซัดต่อจรรยาบรรณ และบทเรียนที่ดีสำหรับนักวิจัยในเรื่องของการทุจริตทางวิชาการ เรื่อง การนำเอาผลงานคนอื่นมาอ้างเป็นของตน และเรื่องการรักษาความลับของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย โดยเฉพาะในเรื่องของการนำเอาผลงานคนอื่นมาอ้างเป็นของตนนั้น ภราดาประทีป ม. โกมลมาศ ยังเน้นว่าในเรื่องนี้ดูเหมือนจะมีกันค่อนข้างมากในประเทศไทยเรา แต่จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า รายการสมรรถภาพนักวิจัยด้านจิตอากรมณ์ที่ครูศาสตร์มหาบัณฑิต รับรู้ว่ามีอยู่ในระดับสูงมากคือ (2) เต็มใจส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย (19) ไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับของกลุ่มตัวอย่าง และ (21) ไม่อ้างความคิดของผู้อื่นว่าเป็นของตน จึงนับว่าเป็นการดีที่ครูศาสตร์มหาบัณฑิตมีการรับรู้ในรายสมรรถภาพดังกล่าวอยู่ในระดับสูงมาก ข้อค้นพบนี้ชี้ว่า มหาวิทยาลัยของครูศาสตร์ปลอดจากปัญหาด้านจรรยาบรรณนักวิจัยดังกล่าว

จากผลการวิจัยไม่พบว่า มีความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างภาควิชาอย่างชัดเจนทั้งโดยส่วนรวมและรายสมรรถภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการเรียนการสอนของทุกภาควิชามีการเน้นทางด้านสมรรถภาพนักวิจัยด้านจิตอากรมณ์พอ ๆ กัน และส่วนใหญ่จะไปเน้นทางด้านความรู้ความสามารถเป็นหลัก โดยพิจารณาได้จากเหตุผลที่นิสิตสอบวิทยานิพนธ์ได้อันคับคั่งแน่นชั้นก็มาก คือ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ในแต่ละภาควิชาจะเน้นทางด้านความถูกต้องของวิธีวิจัย ความมีนภาพของเรื่อง ความมีประโยชน์ของผลการวิจัย และความคล่องแคล่วในการตอบปากเปล่า (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และศิริชัย กาญจนวาสี 2523 : 222) ซึ่งในแต่ละค่านล้วนเกิดจากสมรรถภาพด้านความรู้ความสามารถทั้งสิ้น จึงทำให้การรับรู้สมรรถภาพนักวิจัยด้านจิตอากรมณ์ของมหาวิทยาลัยในแต่ละภาควิชาไม่แตกต่างกันอย่างชัดเจน

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า ครูศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รับรู้ว่ามีสมรรถภาพนักวิจัยด้านความรู้ความสามารถโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจจะเป็นเพราะว่า จากสมรรถภาพนักวิจัยด้านความรู้ความสามารถทั้ง 4 ด้าน มหาวิทยาลัยที่รับรู้ว่ามีสมรรถภาพด้านความรู้ความสามารถอยู่ในระดับปานกลางถึง 2 ด้าน คือ

ด้านความรู้ความสามารถในเนื้อหาสาระที่เป็นพื้นฐานเพื่อการวิจัย และด้านความรู้ความ-
 สามารถในระเบียบวิธีวิจัย โดยมีสมรรถภาพบางรายการในสมรรถภาพทั้ง 2 ด้านนี้ที่
 มหาบัณฑิตรับรู้ว่ามีอยู่ในระดับปานกลาง และระดับต่ำ คือมีสมรรถภาพด้านความรู้ความ-
 สามารถในเนื้อหาสาระที่เป็นพื้นฐานเพื่อการวิจัย 4 ข้อที่มหาบัณฑิตรับรู้ว่ามีอยู่ในระดับ
 ปานกลาง คือ (1.1) ด้านปรัชญาและตรรกศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของการวิจัย (1.2)
 ด้านคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานเพื่อการวิจัย (1.4) ด้านพฤติกรรมศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของ
 การวิจัย และ (1.5) ด้านบริหารและการจัดการ สมรรถภาพเหล่านี้ล้วนแต่เป็นความรู้
 พื้นฐานของการศึกษาทั้งสิ้น และจากผลการวิจัยของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2523 :
 126) เกี่ยวกับปัญหาสำคัญของการบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ พบว่าทัศนคติของ
 คณาจารย์บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ นิสิตบัณฑิตมีพื้นฐานทางวิชาการไม่ถี่ มหาบัณฑิต
 จึงรับรู้ว่าสมรรถภาพรายการดังกล่าวอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น หรืออาจเป็นผล
 เนื่องมาจากการที่ในหลักสูตรได้บรรจุรายวิชาที่เกี่ยวกับพื้นฐานในการวิจัยไว้น้อย คือ
 วิชาที่เกี่ยวกับด้านปรัชญา และตรรกศาสตร์ ด้านคณิตศาสตร์ และด้านพฤติกรรมศาสตร์
 ที่เป็นพื้นฐานของการวิจัยนั้นส่วนใหญ่จะบรรจุเป็นรายวิชาบังคับทุกภาควิชาด้านละ 1
 วิชาเท่านั้น ส่วนภาควิชาสารัตถศึกษาไม่มีวิชาที่เกี่ยวกับด้านคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐาน
 เพื่อการวิจัยเลย (Chulalongkorn University 1984 : 256-258) และวิชา
 ที่เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการส่วนใหญ่จะบรรจุเป็นเพียงรายวิชาเลือกเท่านั้น
 มีเพียงภาควิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาพยาบาลศึกษาและภาควิชาพลศึกษาที่มีวิชา
 ดังกล่าวบรรจุในรายวิชาบังคับ ส่วนภาควิชาสารัตถศึกษา ภาควิชามัธยมศึกษา และ
 ภาควิชาจิตวิทยาไม่มีวิชาที่เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการทั้งในส่วนของวิชาบังคับ
 และวิชาเลือก

ส่วนสมรรถภาพด้านความรู้ความสามารถในระเบียบวิธีวิจัยมี 6 ข้อ ที่มหา-
 บัณฑิตรับรู้ว่ามีอยู่ในระดับปานกลาง คือ (3.3) ตั้งคำถามเชิงวิจัยได้อย่างรัดกุมและ
 เหมาะสม (3.10) ประยุกต์ใช้แบบวิจัยทดลองจนออกแบบวิจัยได้อย่างเหมาะสมกับ
 ปัญหา (3.12) เลือกและพัฒนาเทคนิคและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่าง
 เหมาะสม (3.14) เลือกและใช้เทคนิคการวิเคราะห์ทางสถิติได้อย่างเหมาะสม

(3.17) รายงานผลการวิจัยตลอดจนนัยแฝงได้อย่างเหมาะสม และ (3.19) มีศักยภาพในการสร้างระเบียบวิธีวิจัยใหม่ ซึ่งทุกข้อต่างก็เป็นความรู้ขั้นสูงหรือขั้นประยุกต์ที่จะต้องใช้ระยะเวลาในการฝึกฝนและอาศัยประสบการณ์ในการวิจัยช่วยเสริมด้วยจึงก่อให้เกิดสมรรถภาพดังกล่าวในระดับสูงได้ ประกอบกับในหลักสูตรวิชาที่เกี่ยวกับความรู้ความสามารถในระเบียบวิธีวิจัยทุกภาควิชาได้บรรจุไว้เป็นรายวิชาบังคับเพียงวิชาเดียว จึงทำให้มหามบัณฑิตรับรู้ว่าสมรรถภาพทางค่านี้อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ผลการวิจัยมีส่วนสอดคล้องกับผลการสำรวจของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และ ศิริชัย กาญจนวาสี เกี่ยวกับความพร้อมในการทำวิทยานิพนธ์ของกลุ่มนิสิตบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลา ที่พบว่านิสิตเพียงร้อยละ 44 มีความพร้อมในค่านระเบียบวิธีวิจัย และร้อยละ 23.86 มีความพร้อมในค่านสถิติ (2523 : 186) และเกี่ยวกับปัญหาทางวิชาการในการทำวิทยานิพนธ์ของครุศาสตร์มหาบัณฑิตพบว่า ปัญหาที่นิสิตประสบร่วมกันมากที่สุด คือ การวิเคราะห์ข้อมูล รองลงมาคือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการเขียนวิทยานิพนธ์ (2523 : 202)

ส่วนสมรรถภาพที่มหามบัณฑิตรับรู้ว่ามียู่ในระดับต่ำมี 2 ข้อ เป็นรายการจากสมรรถภาพทั้ง 2 ค่านดังกล่าวข้างต้น ค่านละข้อ คือ (1.3) ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ที่เป็นพื้นฐานของการวิจัย และ (3.15) สามารถใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์ได้ สมรรถภาพทั้ง 2 ข้อนี้ต่างก็เป็นความรู้พิเศษที่ต้องใช้เวลาในการศึกษาและฝึกฝนมากจึงจะเกิดความเข้าใจได้ ประกอบกับในหลักสูตรของภาควิชาส่วนใหญ่ไม่ได้บรรจุวิชาทางด้านนี้ไว้ทั้งในรายวิชาบังคับและรายวิชาเลือก ส่วนหลักสูตรของภาควิชาวิจัยการศึกษา สาขาวิจัยการศึกษา สถิติการศึกษา และการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา และภาควิชาจิตวิทยา ปรากฏว่ามีรายวิชาทางด้านนี้ แต่ก็ยังเป็นเพียงรายวิชาเลือกและมีเพียงวิชาเดียวเท่านั้น ดังนั้นจึงต้องอาศัยความสนใจของนิสิตเองในการที่จะชวนชวนหาความรู้ทางด้านนี้ แต่ส่วนใหญ่ของมหามบัณฑิตแล้วความรู้ทางด้านนี้มีความจำเป็นต่อการทำงานหลังจากที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว มหามบัณฑิตจึงไม่เห็นความสำคัญในการลงทะเบียนเรียนวิชาทางด้านนี้นัก อีกทั้งความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ที่เป็นพื้นฐานของการวิจัยนั้นจะต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ทางค่านสถิติด้วย จึงจะทำให้สามารถเข้าใจและประยุกต์เนื้อหาวิชามาใช้ได้อย่างถูกต้อง แต่จากผลการสำรวจของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์

และ ศิริชัย กาญจนวาสี ที่พบว่า นิลิตเพียงร้อยละ 23.86 มีความพร้อมในค่านสถิติ (2523 : 186) ทั้งนี้เมหามบัณฑิตจึงรับรู้ว่ามีสมรรถภาพทางค่านคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับต่ำเท่านั้น ผลการวิจัยในส่วนนี้ได้สอดคล้องกับผลวิจัยของ กานดา ลือสุขธิวิบูลย์ (2523 : 62) ที่พบว่า ผลการปฏิบัติงานของมหามบัณฑิตวิทยาการศึกษา สาขาวิทยาการศึกษา สถิติการศึกษา และการวัดและประเมินผลการศึกษา ในทัศนะของตนเองโดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี ยกเว้นในค่านความรู้ความสามารถพิเศษ อันได้แก่ ความรู้ความสามารถในการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อการวิจัย ในทัศนะของมหามบัณฑิตแล้วอยู่ในเกณฑ์ที่ยังไม่พอใช้

สำหรับในค่านความแตกต่างของการรับรู้สมรรถภาพนักวิจัยค่านความรู้ความสามารถของมหามบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาต่างภาคศึกษากัน ปรากฏว่า โดยส่วนรวมของสมรรถภาพค่านความรู้ความสามารถไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างภาคศึกษาอย่างชัดเจน แต่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างภาคศึกษาอย่างเด่นชัดในระดับของสมรรถภาพเป็นรายค่านจำนวน 1 ค่าน และรายข้อจำนวน 4 ข้อ กล่าวคือ พบว่า มหามบัณฑิตภาควิชาพยาบาลศึกษารับรู้ว่ามีสมรรถภาพค่านความรู้ความสามารถในเนื้อหาสาระที่เป็นพื้นฐานเพื่อการวิจัย สูงกว่าการรับรู้ของมหามบัณฑิตภาควิชาประถมศึกษา ซึ่งทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ในหลักสูตรของภาควิชาพยาบาลศึกษามีวิชาที่เป็นความรู้ในเนื้อหาสาระที่เป็นพื้นฐานเพื่อการวิจัยอยู่ถึง 8 วิชา จำนวน 21 หน่วยกิต คือ เป็นวิชาที่เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการในรายวิชาบังคับ 5 วิชา จำนวน 12 หน่วยกิต และในรายวิชาเลือก 1 วิชา จำนวน 3 หน่วยกิต เป็นวิชาที่เกี่ยวกับคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของการวิจัยในรายวิชาบังคับและรายวิชาเลือกอย่างละ 1 วิชา จำนวน 3 หน่วยกิต (Chulalongkorn University 1984 : 393-395) ส่วนในหลักสูตรของภาควิชาประถมศึกษา มีวิชาที่เป็นความรู้ในเนื้อหาสาระที่เป็นพื้นฐานเพื่อการวิจัยอยู่เพียง 3 วิชา จำนวน 7 หน่วยกิต คือ ในรายวิชาบังคับมีวิชาเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของการวิจัย 1 วิชา จำนวน 3 หน่วยกิต และในรายวิชาเลือกมีวิชาเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการ และวิชาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่เป็นพื้นฐานของการวิจัย อย่างละ 1 วิชา จำนวน 2 หน่วยกิต (Chulalongkorn University 1984 : 228-330) ประกอบกับมหามบัณฑิตภาควิชาพยาบาลศึกษาโดยส่วนใหญ่มีประสบการณ์การเข้าอบรมในเรื่องที่เกี่ยวกับการวิจัยและมีประสบการณ์การทำหรือร่วมวิจัยมาแล้วก่อน

เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโทด้วย จึงทำให้มหาวิทยาลัยศึกษามี การรับรู้ในสมรรถภาพนักวิจัยด้านความรู้ความสามารถในเนื้อหาสาระที่เป็นพื้นฐานเพื่อ การวิจัยอยู่ในระดับที่สูงกว่าการรับรู้ของมหาวิทยาลัยประถมศึกษาอย่างเด่นชัด

มหาวิทยาลัยศึกษาวิจัยการศึกษา สาขาวิจัยการศึกษา สถิติการศึกษา และการ วัคและประเมินผลการศึกษา รับรู้ว่ามีสมรรถภาพในข้อ 1.2 คือ ความรู้ความ สามารถด้านคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของการวิจัย สูงกว่าการรับรู้ของมหาวิทยาลัย ประถมศึกษา อาจจะเป็นเพราะว่าเกณฑ์ในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในภาควิชาทั้งสอง แยกต่างกัน คือ ทางภาควิชาวิจัยการศึกษา สาขาวิจัยการศึกษา สถิติการศึกษา และ การวัคและประเมินผลการศึกษา ใ้ระดับถึงคุณสมบัติของบุคคลที่จะเข้าศึกษาว่าจะต้องมี พื้นความรู้ทางคณิตศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ในระดับมหาวิทยาลัยอย่างน้อย 15 หน่วยกิต ส่วนภาควิชาประถมศึกษาระบุว่าต้องสำเร็จปริญญาตรีสาขาวิชาประถมศึกษา หรือสาขา อื่นและมีประสบการณ์เกี่ยวกับด้านประถมศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี (บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2528 : 104-112) โดยไม่มีการเน้นทางคณิตศาสตร์เลย นอกจากนี้ หลักสูตรของภาควิชาวิจัยการศึกษา สาขาวิจัยการศึกษา สถิติการศึกษา และ การวัคและประเมินผลการศึกษา มีวิชาเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของการวิจัยในราย วิชาบังคับอย่างน้อย 2 วิชา จำนวน 6 หน่วยกิต และในรายวิชาเลือกอย่างน้อย 2 วิชา จำนวน 4 หน่วยกิต (Chulalongkorn University 1984 : 185-190) ส่วนหลักสูตรของภาควิชาประถมศึกษา มีวิชาทางด้านนี้ในรายวิชาบังคับ 1 วิชา จำนวน 3 หน่วยกิตเท่านั้น (Chulalongkorn University 1984 : 228-230) จึงทำให้ การรับรู้ในสมรรถภาพข้อนี้ของมหาวิทยาลัยศึกษาวิจัยการศึกษาอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าการรับรู้ ของมหาวิทยาลัย ภาควิชาวิจัยการศึกษา สาขาวิจัยการศึกษา สถิติการศึกษา และการวัค และประเมินผลการศึกษาอย่างชัดเจน

มหาวิทยาลัยศึกษาวิจัยการศึกษา สาขาวิจัยการศึกษา สถิติการศึกษา และ การวัคและประเมินผลการศึกษา รับรู้ว่ามีสมรรถภาพในข้อ 1.3 คือ ความรู้ความ- สามารถด้านคอมพิวเตอร์ที่เป็นพื้นฐานของการวิจัยและในข้อ 3.15 คือ สามารถใช้ เครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์ได้สูงกว่าการรับรู้ของ มหาวิทยาลัยประถมศึกษา และมหาวิทยาลัยมัธยมศึกษา ส่วนในสมรรถภาพ ข้อ 3.15 มหาวิทยาลัยศึกษาวิจัยการศึกษา สาขาวิจัยการศึกษา สถิติการศึกษา และ

การวัดและประเมินผลการศึกษา ยังรับรู้ว่ามีสมรรถภาพในข้อนี้สูงกว่าการรับรู้ของมหา-
 บัณฑิตภาควิชาพลศึกษาอีกภาควิชาหนึ่งด้วย การที่ผลการวิจัยออกมาในลักษณะดังกล่าว
 อาจจะเป็นเนื่องจากหลักสูตร คือ ในหลักสูตรของภาควิชาวิจัยการศึกษาสาขาวิจัยการ-
 ศึกษา สถิติการศึกษา และการวัดและประเมินผลการศึกษามีวิชาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
 ในรายวิชาเลือก 2 วิชา จำนวน 6 หน่วยกิต (Chulalongkorn University
 1984 : 185-190) แต่ในหลักสูตรของภาควิชาประถมศึกษามีอยู่ในวิชาเลือก 1 วิชา
 จำนวน 2 หน่วยกิต (Chulalongkorn University 1984 : 185 - 190)
 ส่วนในหลักสูตรของภาควิชามัธยมศึกษา และหลักสูตรของภาควิชาพลศึกษาไม่ปรากฏ
 ว่ามีวิชาทางด้านนี้ทั้งในส่วนรายวิชาบังคับและรายวิชาเลือก (Chulalongkorn
 University 1984 : 476-576) ประกอบกับลักษณะงานของมหาบัณฑิตภาควิชาวิจัย-
 การศึกษาสาขาวิจัยการศึกษา สถิติการศึกษา และการวัดและประเมินผลการศึกษามักจะ
 มีการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนมาก หรือวิเคราะห์หลายชั้นตอน หรือวิเคราะห์ด้วยสถิติขั้น-
 สูงในส่วนนี้หากได้นำคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วย จะทำให้สามารถดำเนินงานดังกล่าวไปได้
 อย่างรวดเร็วและถูกต้องยิ่งขึ้น ทำให้มหาบัณฑิตภาควิชาได้เห็นความสำคัญของความรู้ทาง
 ด้านคอมพิวเตอร์ โดยในระยะหลัง ๆ นี้อาจกล่าวได้ว่า ทุกคนเรียนวิชาทางด้านคอม-
 พิวเตอร์กันอย่างน้อย 1 วิชา ส่วนมหาบัณฑิตภาควิชาประถมศึกษา มัธยมศึกษา และ
 พลศึกษา ความรู้ทางด้านนี้มีความจำเป็นน้อยต่อการทำงาน ดังนั้นอาจทำให้ความสนใจ
 ทางด้านนี้ของมหาบัณฑิตทั้ง 3 ภาควิชามีน้อยด้วย การรับรู้ในสมรรถภาพทั้ง 2 ข้อ ที่
 เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ดังกล่าวข้างต้นจึงอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าการรับรู้ของมหาบัณฑิต
 ภาควิชาวิจัยการศึกษา สาขาวิจัยการศึกษา สถิติการศึกษา และการวัดประเมินผลการ-
 ศึกษา

มหาบัณฑิตภาควิชาบริหารการศึกษา และมหาบัณฑิตภาควิชาพยาบาลศึกษารับรู้
 ว่ามีสมรรถภาพในข้อ (1.5) คือ ความรู้ความสามารถด้านบริหารและการจัดการ อยู่ใน
 ระดับที่สูงกว่าการรับรู้ของมหาบัณฑิตภาควิชาวิจัยการศึกษา สาขาวิจัยการศึกษา สถิติ-
 การศึกษา และการวัดและประเมินผลการศึกษา และมหาบัณฑิตภาควิชามัธยมศึกษา ที่
 เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะว่า มหาบัณฑิตภาควิชาบริหารการศึกษามีการเรียนการสอน
 ที่เน้นทางด้านบริหารและการจัดการอย่างเด่นชัด ส่วนมหาบัณฑิตภาควิชาพยาบาลศึกษา
 ในหลักสูตรก็มีวิชาเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการไว้ในรายวิชาบังคับถึง 5 วิชา

จำนวน 12 หน่วยกิต และในรายวิชาเลือกอีก 1 วิชา จำนวน 3 หน่วยกิต (Chulalongkorn University 1984 : 393-395) ประกอบกับโดยส่วนใหญ่แล้ว มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์มีประสบการณ์การเข้าอบรมในเรื่องที่เกี่ยวกับการวิจัย และประสบการณ์การทำหรือร่วมวิจัยมาแล้ว และมหาวิทยาลัยทั้งสองภาควิชาที่ต่างก็มีช่วงอายุขณะศึกษาอยู่ในช่วงตั้งแต่ 30 ปีขึ้นไปอีกทั้งโดยส่วนใหญ่แล้วก็ดำรงตำแหน่งทางด้านการบริหารหรือเป็นอาจารย์พยาบาลซึ่งมีลักษณะงานที่ให้อำนาจในการจัดการเรื่องต่าง ๆ สูง ทำให้ประสบการณ์ในการทำงานที่ผ่านมามีส่วนช่วยเสริมสมรรถภาพทางค่านนี้ให้สูงขึ้นด้วย ส่วนหลักสูตรของภาควิชาวิจัยการศึกษาศาสาวิชาศึกษาศาสตร์ สติศึกษา และการวัดและประเมินผลการศึกษา มีวิชาเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการเป็นวิชาเลือกเพียง 1 วิชา จำนวน 2 หน่วยกิตเท่านั้น (Chulalongkorn University 1984 : 185-190) และในหลักสูตรของภาควิชามัธยมศึกษาไม่ปรากฏว่ามีวิชาทางค่านนี้เลยทั้งในรายวิชาบังคับและรายวิชาเลือก (Chulalongkorn University 1984 : 564-576) นอกจากนี้มหาวิทยาลัยทั้งสองภาควิชายังมีอายุขณะศึกษาอยู่ในช่วง 25-29 ปี และส่วนใหญ่ก็ประกอบอาชีพเป็นครู ประกอบกับประสบการณ์การทำหรือร่วมวิจัย และประสบการณ์การเข้าอบรมเกี่ยวกับการวิจัยมีจำนวนน้อยด้วย จึงทำให้มีการรับรู้สมรรถภาพทางค่านบริหารและการจัดการอยู่เป็นระดับต่ำกว่าการรับรู้ของมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์การศึกษาศาสตร์และมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์การศึกษาศาสตร์อย่างชัดเจน

ในงานวิจัยนี้ไม่มีดัชนีใดที่สามารถแสดงให้เห็นได้ว่าระดับสมรรถภาพนักวิจัยตามการรับรู้ของมหาวิทยาลัย กับระดับสมรรถภาพนักวิจัยที่เป็นจริงของมหาวิทยาลัยเป็นระดับเดียวกัน แต่ทั้งสองก็มีความสัมพันธ์กันในระดับหนึ่งคือ เมื่อมหาวิทยาลัยมีการรับรู้ว่ามีสมรรถภาพนักวิจัยอยู่ในระดับสูง ก็จะทำให้มีความเชื่อมั่นในการแสดงออกมาซึ่งสมรรถภาพนักวิจัยนั้น ดังนั้นการรับรู้จึงมีความสำคัญต่อการแสดงพฤติกรรม และความจริงของแต่ละบุคคล ก็คือ ความจริงตามการรับรู้ตนเอง อีกทั้งจากการอภิปรายผลข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าผลการวิจัยสนับสนุนว่า การรับรู้สมรรถภาพนักวิจัยของครูศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สอดคล้องกับหลักสูตรครูศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงทำให้เชื่อมั่นได้ว่า การรับรู้เป็นแนวทางหนึ่งที่จะวัดสมรรถภาพได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการผลิตมหามัธยมศึกษาของบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มีดังนี้ คือ

1.1 เนื่องจากครุศาสตร์มหามัธยมศึกษายังรับรู้ว่ามีสมรรถภาพทางด้านคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับต่ำ ทั้ง ๆ ที่ความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เป็นความรู้สมัยใหม่ที่จำเป็นต่อการเป็นนักวิจัยทางการศึกษา และนักการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพในปัจจุบัน จึงควรบรรจุวิชาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เป็นวิชาบังคับในหลักสูตรครุศาสตร์มหามัธยมศึกษานิสิตบัณฑิตทุกภาควิชา และพยายามจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นิสิตได้มีโอกาสใช้ความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์ประกอบการเรียนในวิชาอื่น ๆ ด้วย

1.2 ปรับปรุงสมรรถภาพของมหามัธยมศึกษาในด้านความรู้ความสามารถในเนื้อหาสาระที่เป็นพื้นฐานเพื่อการวิจัย โดยได้มีการทดสอบความรู้ทางด้านนี้ก่อนรับเข้าศึกษาต่อ และดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่เป็นพื้นฐานเพื่อการวิจัย

1.3 ปรับปรุงสมรรถภาพของมหามัธยมศึกษาในด้านความรู้ความสามารถในระเบียบวิธีวิจัย โดยให้มีการจัดประสบการณ์เสริมทางด้านวิจัยขึ้น เพื่อนิสิตจะได้มีโอกาสนำเอาความรู้ที่เรียนมาฝึกและประยุกต์ใช้ให้มีความเข้าใจลึกซึ้งขึ้น

1.4 ควรคณนโยบายสนับสนุนการวิจัยและบรรยายกาให้เชื้อต่อการวิจัย พร้อมทั้งพยายามบริหารให้มีผลมาถึงนิติตด้วย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับภาควิชา มีดังนี้คือ

2.1 ภาควิชาประถมศึกษาควรเพิ่มวิชาที่เป็นพื้นฐานเพื่อการวิจัยโดยเฉพาะทางด้านคณิตศาสตร์ และคอมพิวเตอร์

2.2 ภาควิชามัธยมศึกษาและภาควิชาหลักสูตรควรเพิ่มวิชาทางด้านคอมพิวเตอร์

2.3 ภาควิชาวิจัยการศึกษา สาขาวิจัยการศึกษา สถิติการศึกษา และการวัดและประเมินผลการศึกษา ควรทำการเผยแพร่และสนับสนุนให้นิสิตเลือกเรียนวิชาทางด้านบริหารและการจัดการในรายวิชาเลือกด้วย

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย มีดังนี้คือ

3.1 ติดตามศึกษาคุณภาพวิทยานิพนธ์ของมหาบัณฑิตในส่วนของคุณวุฒิ
ความสามารถด้วยการใช้รายการสมรรถภาพในการวิจัยครั้งนี้เป็นหลักในการประเมิน

3.2 ควรทำการศึกษาสมรรถภาพนักวิจัยการศึกษาของนักวิจัยที่กำลังปฏิบัติ
หน้าที่อยู่ตามสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริม ปรับปรุงและแก้ไข
ให้นักวิจัยมีสมรรถภาพนักวิจัยที่ดีขึ้น เพื่อผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพและเป็นการยกระดับ
คุณภาพของงานวิจัยการศึกษาอีกทางหนึ่ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย